

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ

Спеціальність		025 Музичне мистецтво
Галузь знань		02 Культура і мистецтво
Ступінь вищої освіти		Бакалавр
Освітньо-професійна програма		Оркестрова майстерність Сольне інструментальне та вокальне виконавство Хорове та оперно-симфонічне диригування
Курс		3-4
Семестр		5-8
Обсяг дисципліни (години / ЄКТС)		240 годин / 8 кредитів ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		Обов'язкова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Ващенко Олена Вікторівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри історії української та зарубіжної музики
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainian-and-foreign-music/Vashchenko.pdf olena.vashchenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Анфілова Світлана Геннадіївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Інформація про викладача	Доцент кафедри історії української та зарубіжної музики
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainian-and-foreign-music/Avfilova_2022.pdf svitlana.anfilova@num.kh.ua
Анотація		Навчальна дисципліна «Історія української музики» дає можливість осягнути здобутки української композиторської школи від часів її формування і фундації до сучасності – перших десятиліть ХХІ століття, позначених співіснуванням різноманітних стилістичних явищ і композиторських технік – додекафонії і серіалізму, мінімалізму і полістилістики, сонористики і

	алеаторики, «нової простоти» і «складності». Хто такі три «С» в історії української музики ХХ століття? Що таке «слабкий стиль» і «релігійний симфонізм»? Чому камерна симфонія у Є. Станковича – не зовсім симфонія, а «Opera Rustica» не зовсім опера? Як Скорик написав твір «в старовинному стилі» без старовинного стилю? Чому В. Сильвестров назвав свою музику «кітчем»? На всі ці питання ви знайдете відповідь на лекціях навчальної дисципліни «Історія української музики».
Мета дисципліни	Розкрити типологічні та специфічні прояви національної музичної культури в контексті тенденції розвитку світового музичного мистецтва
Програмні результати навчання	ПРН4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту. ПРН7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах. ПРН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва. ПРН17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.
Загальні компетентності	ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК12. Здатність працювати автономно. ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові (спеціальні) компетентності	СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва. СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва. СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва. СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності. СК7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та

	використовувати професійні знання у практичній діяльності. СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу. СК10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій. СК11. Здатність оперувати професійною термінологією. СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності. СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків. СК17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності. СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.
Зміст навчальної дисципліни	<i>Тема 1.</i> Українська музика у світовому контексті. Особливості розвитку музичної культури України від найдавніших часів до XX століття. Проблеми національного стилю. <i>Тема 2.</i> Специфіка українського фольклору: інструментальна та епічна традиції. <i>Тема 3.</i> «Шляхи розвитку професійної музичної культури від середньовіччя до класицизму». <i>Тема 4.</i> Музична культура України у XIX ст. Формування української класичної професійної музичної школи. Становлення системи інструментальних та симфонічних жанрів в українській музиці XIX ст. <i>Тема 5.</i> М. Лисенко – фундатор української класичної композиторської школи. <i>Тема 6.</i> Українська музика в контексті основних тенденцій розвитку музичної культури XX–XXI ст. Традиції минулого та сучасності в українській музиці II половини XX-початку XXI століття. Загальні тенденції розвитку музичної культури XX ст. Сильовий плюралізм та види композиторських технік. <i>Тема 7.</i> Становлення та розвиток симфонічних жанрів в українській музиці XX–XXI ст. <i>Тема 8.</i> Оперний жанр в українській музичній культурі XX – XXI ст. <i>Тема 9.</i> Кантатно-ораторіальні жанри в українській музичній культурі XX–XXI ст. <i>Тема 10.</i> Жанр інструментального концерту в українській музичній культурі XX–XXI ст. <i>Тема 11.</i> Камерно-інструментальна та камерно-вокальна музика українських композиторів XX–XXI ст.
Види занять	Лекційні, семінарські, самостійна робота
Методи навчання	Словесний метод (лекція, дискусія, опитування); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування), відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні); бесіда (обговорення семінарських питань); самостійна робота (підготовка презентацій, доповідей, розв'язання тестових завдань).

Форми та методи оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Поточний контроль (max 60 балів): письмові роботи (комп'ютерні тести), індивідуальні завдання (навчально-дослідницькі, навчально-практичні, навчально-творчі – есе) Підсумковий семестровий контроль (max 40 балів): письмовий екзамен – 5, 6, 7, 8 семестри. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60. На першому занятті викладач доводить до відома здобувачів зміст робочої програми навчальної дисципліни із обов'язковою презентацією розподілу нараховуваних балів за темами, видами робіт за темами, кількість балів та критерії оцінювання за кожним видом роботи.
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, група в Telegram, Google-meet. На першому занятті з дисципліни викладач доєднує здобувачів до групи Telegram. Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування під час поточного та підсумкового контролю заборонено). В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	Берегова, О. М. (2013). <i>Інтегративні процеси в музичній культурі України</i>. Київ. Берегова, О. (2020). <i>Діалог культур: образ іншого в музичному універсумі</i>. Ін-т культурології НАМ України. Дорофєєва, В. (2017). <i>Теоретичні аспекти сучасної української музики</i>. Ліра-К. Кияновська, Л. (2008). <i>Мирослав Скорик: людина і митець</i>. Львів. Корній, Л., Сюта, Б. (2011). <i>Історія української музичної культури</i>. Київ. Овсяннікова-Трель, О. А. (2021). <i>«Нова простота» як системний жанрово-стильовий феномен в сучасному музичному мистецтві</i>. «Гельветика». Тукова І. (2021). <i>Музика і природознавство. Взаємодія світів в умонастроях епох (XVII – початок XXI століття)</i>. «Акта».

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Історія української музики», затвердженої головою науково-методичної ради Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 26 серпня 2024 року, протокол № 1.